

השולח פרק רביעי גיטין

מג.

עין משפט גב מצוה

קה א מיי פ"ב מהל' מביה הלכה א סמג
עשין פט טושי"ע ח"מ סי' ט
רע סעי' ד:
קו ב מיי פ"ו מהל' תרומות הלכה א סמג
לאזין רבד רבס טור י"ד סי' ש"ג:
קז ג מיי פ"ד מהל' אשמות הלכה ח סמג
עשין מח טושי"ע אה"ע סיומן מד סעי' א:
קח ד ה מיי ט"ג ס"ג הלכה ט סמג ט טושי"ע אה"ע סי' לא סעי' ח:
קט ו ז מיי פ"א מהל' מקי ממון הלכה ז סמג
עשין סו טושי"ע י"ד סי' רסו סעי' כ:
קך ח ז מיי פ"ד מהל' אשמות הלכה ט סמג
עשין מח טושי"ע אה"ע מד סעי' י:
קיא ט מיי ט"ג הלכה ו"ג מהלכות אסורי ביאה הלכ' יג סמג
לאזין קסה:
קיב י מיי פ"ו מהל' יבוס הלכה לא סמג
עשין נה נב טושי"ע אה"ע סי' קעט סעי' ז:

תורה אור השלם
1. ובהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו וילד ביתו הם יאכלו ויקרא כב יא
2. כי יתפש איש באחי בית אביו שפחה לכה קצין תתקנה קלנו והמכשלה הזאת תחת ישיעיהו ג ו י

פסקי ר"י
מי שחציו עבד וחציו בן חורין שקדש בת חורין מקודשת היא משום צד חירות שבו ואפילו אם תמצא לומר המקדש אשה לחציו אינה מקודשת החם משום דשייר בקנינו הכא לא שייר בקנינו וכן נמי שפחה שחציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה מקדש קדושה קדושה משום צד חירות שבה ואפילו אם תמצא לומר המקדש חצי אשה אינה מקודשת החם שייר בקנינה הכא לא שייר בקנינה

מי איבא עבדא דלא מודבן לקנסא. וא"כ מי אמר נמי דאינו מכור? תקשי ליה מי איבא עבדא דלא מודבן לקנסא שיוכל למכרו כולו לגמרי וי"ל דלא ימלא קוים שיקנהו לגמרי אפי' לא יטרכו לפרנסו שיוכל לומר עשה עמי ואינו זך מ"מ מימנעי אינשי לקנותו שלא יהא רגיל אללס אצל אס מכרו לקנס מכור זמנין דזבני ליה ועי"ל דאפי' מוכרו כולו לגמרי אינו מכור דהא אינו שוה כלום ואינו מוכור אללא לקנס ולקנס אינו מכור^א:

אם תמצא לומר התקדשי לחציי מקודשת. וגזי אשה קאמר אס תמצא לומר חציך מקודשת לי אינה מקודשת והוי מלי למימר אפיכא^ב אללא האמת נקט דלכי מסיק צפ"ק לקידושין (דף ק"ג): **ואי אמרת קדושי לאו קדושי יורשין מנא איה.** תימנה דמה תולה יורשין בקידושין^ג והלא בנו מן הפנויה יורשו כדאמר (יבמות דף ק"ג): גזי עשרה כהנים שפירש אחד מהן ובעל דהולד שמוקי שמשותקין אותו מנכסי איזו משום דלא ידעי^ד אבזה מנו ואפי' בנו ממזר מערוה דלא תפסי זה קידושין תנן צפרק שני דיבמות (דף ק"ג). דהוי בנו לכל דבר והיינו לירשו והכא אי תפסי זה קידושין גרע^ה טפי דלמי גז עזדות ומשתמש צ"ל כדאמרין (צ"חמולין) (שם דף מה). וי"ל דסבר הש"ס דלא איתא דלאו בר קדושין הוא אין בנו ממייחס אחרינו^ו ולא דמי לערוית תפסי זה קדושין לעלמא אצל האי^ז דלאו בר קדושין הוא צ"ש מקוס^ח אין ה"בן ממייחס אחרינו: ואין

דלמא מודה. צ"ד קודם העלאת עדים ומודה צקנס פטור: ויליד ביה מה ס"ל לענין אכילת תרומה ויליד צימו הס יאכלו בצלמו. ויליד בית בן שפחה: אינו קן. דלא כמיז אללא קנין כספו הוא יאכל בו: **אף קנין כסף אע"פ שאינו שוה כלום.** מי איבא עבדא דלא מודבן צפרטוה:

לקנסא. שחס יגחנו שור יטול שלשים כסף: צטרפה. שאין משלמין עליו קנס דגבגרא קטילה הוא: והא חוי למיקס קמיה. לשרתו אע"פ שנחמכה רגלו למעלה מן הארכובה או ניקב קרוס המוח ראוי לשירות קל: צמנוול. דמאיס והוי נמי טרפה דלאו בר קנסא הוא: צקדושין אמרינן התקדשי לחאי מקודשת חציך מקודשת לי אינה מקודשת הכא מי הוי קדושין או לא: **אס סמלא לומר.** כלומר אי צעית למפשט מדקיימא לן התקדשי לחאי מקודשת לא דמי דהסם בר חורין הוא וחויא לכוליה והכי קאמר לה אי צעינא נסיבנא אחרימי צהדיך אצל הו לא חויא לפלגא דעבדות ידיה: **ואס סמלא לומר חציך מקודשת לי אינה מקודשת.** ובעית למפשט הו מינה דכי היכי דמקדש חאי אשה אינה מקודשת הוילא דלא מלינן למימר דהכי קאמר לה דתנסיב אחרינא צהדי דליתתא לא חויא לתרי ואשתכח דפלגא הוא קדוש הכא נמי חאי איש שקדש לא הו קידושין לא דמי דהסם שיר צקנינו דהוה ליה לקדשה לכולה אצל האי לא שיר מידי דכל מה דחוי למגדל עבד: **כשעשאו טריפה.** דהוה ליה כמאן דקטליה ויהב ליה לנפשיה: **ועוד כופר הוא כו.** דצשלמא קנס דלא כמיז ציה מימה אללא נגיחה שנאמר אס עבד יגח השור וגו' (שמות נה) איכא לאוקמיה כשעשאו טריפה אצל צכופר של בן חורין כמיז (שם) והמית איש או אשה: **ראוי ליעול.** דפלגא לאו בר קנסא הוא אללא בר כופר: ואין לו. שהרי מת יורשים אין לו שגבזו חוה המזיק וזה צמה צצדו ולעולם צשמת וה"ק נתון חצי קנס לרבו וחצי כופר ראוי לנתן ליורשו אס היו לו יורשין: **אוקי אמורא עליה.** העמיד מתורגמן לפניו לחזור ולדרוש: **והמכשלה הווא.** כלומר כך המחיל צדרשא מקרא כמזב והמכשלה הזאת תחת ידיך צאנשי ירושלים שפסקה תורה מהס והיו שואלין לחציהם שמלה לך קלין תהיה לנו והמכשלה הזאת תחת ידיך כלומר צצרים שמכוסין צשמלה שלך הן שאתה צקי צהן אמור לנו ותהיה קלין והמכשלה הזאת צצרי תורה שאין אדם עומד על אמיתתן עד שיכשל צהן להורות טעות ויכלימיהו והוא נתון לצ ומצין תחת ידיך הן אף אני נכשלתי צהוראתי וחורני צי: **ואס להשך אדם לומר.**

(א) קדושין ט, ג ג"ז סס, (א) שנת קיט. מביה ד"ר, (ד) [כריתות י"א, ט] (א) ו"ל ומאורסה קך אילא ככריתות, (א) [כריתות ט] (א) קדושין י"א, (ס) [קדושין סמג].

גליון הש"ס

גבי מי איבא עבדא בה. ע"י ערכין ד' צ ע"א מד"ה לאחיו מנוול: שם מי שחציו עבד וחציו בן חורין. ע"י ירושלמי פ"ח דקדושים הלכה א: שם וכא יורשו שתי תשובות. פ"ח צספרו מים חיים צמנומיו סימן צ: שם אבר רבא שתי תשובות. ע"י פסחים ד' ע"א ע"א וס"י: צ"ק דמי ר"ל רב כופר. ע"י ש"ס א"ר מל ע"ג:

מוסף רש"י

אין אדם עומד על דברי תורה. על גוריון לאומין כוללם (שבת קכ). אלא אם כן נכשל בהן. עד שאומין צ' ג' פעמים ששיבש דייניו טעמי תורה המסותרין (שם) כשהתלמוד נכשל בצמעותו פסג רבשאו וטעיה הוא נתון לצ לעמוד על שמועתו (מביה ד"ר).

מוסף תוספות

א. לקנס. מוס' הלא"ש. ב. ויהיה הקנס לקונה אותו. מוס' הלא"ש. ג. אשתכח דלאו מידי קא ובין. ומה"ט נמי נראה אמאי אינו שריב. דנהי דלא מודבין לקנס, מ"מ הוא יכול להשהותו לקנס ושהו לו סוף. אלא כיון דהשתא לא להו לי מידי קודם שיבא הקנס לא מקרי קנין כספו. מוס' הלא"ש. ד. את"ל [התקדשי לחציי] אינה מקודשת משום דשייר בקנינו, וגבי אשה הוה מצוי למימר חציך מקודשת לי מקודשת משום דחויא לכולה. מוס' הלא"ש. ה. ונקט את"ל משום דתלמודא שקיל וטרי בה. מוס' הלא"ש. ו. כ"ש. מוס' הלא"ש. ז. ה"בן. מוס' הלא"ש. ח. אפי' אחר צד חירות שבו. מוס' הלא"ש. ט. צד חירות. מוס' הלא"ש. י. והר"ל כגוי ועבר הבא על בת ישראל דלא תפסי בה קידושין. מוס' הלא"ש.

הפדה לא נפדמה דשפחה חרופה אלו וזו פדויה ואינה פדויה חלצה שפחה וחלצה צת חורין המאורסה לעבד עברי. והוא הדין לכל ישראל אללא אורחא דמלחא נקט משום דעבד עברי מותר צשפחה: **אלמא צס אפרוסי היא.** מדקמני מאורסת: **אמר לו.** וכי צבור אתה שכן אירוסין ממש: **כלך אלל רצי שמעאל.** דלמר ה"ס דברה חלשון צני אדם וצשפחה כנענית שלא נפדית כלל קשתעי קרא: **המאורסה לעבד עברי.** וכי שפחה כנענית מגורה צת קדושין היא הוה מאורסה צעלמא היא עס הדומה לחמוריס: **מיוחדת.** וגויהת הכמזב היא דמחייב עליה אשם הוואיל וייחודה לעבד עברי המתיר צה: **וחורה ונקדשה לשמעון.** אחיו ובחיי ראוון וראוון לא גירשה: ואין